

Visi šie eksperimenti nebūtu iespējami bez „Vecauces” speciālistu un arī strādājošo entuziasma un atbalsta. Kopš valsts atbalsts mums kā mācību un pētījumu saimniecībai ir samazinājies, jātiek galā pašu spēkiem. Ar lepmumu varu teikt – mums tas ir izdevies!

„Vecauce” pastāv jau 90 gadus. Neskatoties uz kariem, laiku un iekārtu maiņām, šeit vienmēr bijusi inovatīva daudznozaru saimniecība. Atvērta saimniecība jaunām idejām un netradicionāliem risinājumiem. Atvērta dažādām pieredzēm un interesentiem – studentiem, zemniekiem, ārvalstu kolēģiem un vienkārši apmeklētājiem. Taču tas nebūtu iespējams, ja šeit vēsturiski nedzīvotu stipri cilvēki. Gudri, strādīgi, lepmi par savu zemi. „Vecauces” galvenā vērtība ir cilvēki un tāpēc pat krīzes vai citos finansiāli saspringtos periodos, šeit vienmēr notiks attīstība un jaunu ideju iedzīvināšana.

Izmēģinājumu un demonstrējumu lauks LLU MPS „Vecauce” 2011. gadā

Oskars Balodis
SIA „LLU MPS „Vecauce””

„Vecauces” 90. gadu jubileja ir laiks, kad ne tikai var atskatīties uz vēsturi, bet arī lūkoties nākotnē. Vecauce zinātnisko pētījumu jomā ir bagāta ar tradīcijām, šeit veiktā zinātniskā pētniecība ir atzīta visā Latvijā un joprojām mēģina turēt augstu zinātniskos standartus. Lauka pētījumos, kā arī pētījumos ar dzīvniekiem Vecaucē turpina iesāktās tradīcijas un iespēju robežās mēģina mainīties līdzīgu lauksaimniecības virzībai valstī, arvien cieši sadarbojoties ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti kā jauno topošo Latvijas lauksaimnieku šūpuli. Vecaucei ir gods piedalīties jauno zinātnieku un lauksaimniecības speciālistu ievadīšanā lielajā un interesantajā lauksaimniecības pasaulē. Bieži vien pēc universitātes studijām Vecauce kļūst pirmā darba vieta labiem speciālistiem, piemēram, prof. Zinta Gaile, Dr. agr. Jānis Kopmanis, Mag. agr., doktorants Oskars Balodis, Mag. agr., doktorante Indra Eihvalde u.c. Studentu darbaspēka iesaistīšana saimniecības darbos un izmēģinājumu lauka kopšanā, arī dažu laboratorijā veicamo darbu asistēšanā ir atsākusies un, iespējams, tā kļūst kādam jaunajam cilvēkam par pirmo pieredzi lauksaimniecībā un spēs viņu aizraut, lai kļūtu par biedru lielajā Latvijas lauksaimnieku pulkā.

2011. gadā turpinājās ESF līdzfinansēta projekta „Cilvēkresursu piesaiste atjaunojamo enerģijas avotu pētījumiem”, vienošanās Nr. 2009/0225/1DP/1.1.1.2.0/09/APIA/ VIAA/129 daļējā izpildē. Šī projekta ietvaros jau 2010. gadā ierīkots enerģētisko augu demonstrējuma poligons aiz Vecauces pils, ar kuru iepazīnās un par kuru izrādīja lielu interesi lauka dienu apmeklētāji. Turpinājās pētījumi enerģētisko augu (piemēram, kukurūza – izmēģinājums ietver doktoranta Jāņa Bartuševica pētījuma eksperimentālo daļu; ziemas rapsis – izmēģinājums ietver doktoranta Oskara Baloža pētījuma eksperimentālo daļu) produktivitātes un ražas kvalitātes vērtēšanai. Daļa izmēģinājumu ir noslēgušies, tagad tiek strādāts pie datu apkopošanas un publicēšanas. Kopš 2010. gada bioloģiskajā laukā arī tiek īstenota neliela daļa ESF līdzfinansēta projekta: „Videi draudzīgu un ilgtspējīgu lauku šķirņu selekcijas tehnoloģiju izstrāde, pilnveidošana un ieviešana praksē”, vienošanās Nr. 2009/0218/1DP/1.1.1.2.0/09/APIA/VIAA/099, ko vada Valsts Priekšu LSI. Ceram, ka nākotnē pētījumi bioloģiskajā lauksaimniecībā turpināsies. 2011. gadā turpinājās ZM subsīdiju projekti (1) „Kultūraugu kaitīgo organismu izplatības, postīguma un attīstības ciklu pētījumi kaitīguma sliekšņu izstrādāšanai integrētajā augu aizsardzībā” (vada asoc. prof. B. Bankina) un (2) „Minerālmēslu maksimālo normu noteikšana kultūraugiem” (vada prof. A. Ruža). Vecaucei un īpaši „Izmēģinājumu un demonstrējumu lauka” kolektīvam ir nozīmīgi, ka norisinās šāda veida pētījumi, kas ražotājiem ir

tik ļoti svarīgi. Līdzīgi kā iepriekšējos gados saglabājās un paplašinājies sadarbība ar komercfirmām vai to Latvijas pārstāvniecībām izmēģinājumu ierīkošanā. MPS „Vecauce” izmēģinājuma laukus arī šogad kā bāzi izmēģinājumiem un to rezultātu demonstrēšanai lauksaimniekiem un interesentiem izmantoja kompānijas SIA „Baltic Agro”, un BASF UAB, kas lauka dienās 01.07. pulcināja ap 200 dalībnieku. Patīkama diena vecauciešiem bija arī 19. augusts, kad seminārā-lauka dienā „Kukurūza biogāzei un lopbarības ražošanai”, ko rīkoja ESF projekta „Cilvēkresursu piesaiste atjaunojamo enerģijas avotu pētījumiem” komanda un „Baltic Agro”, ieradās ap 100 interesentu.

Izaicinājumi turpmāk ir tehniskās bāzes atjaunošana, jo daļa tehnikas ir ļoti novecojusi, un jaunu darbinieku piesaiste pētījumiem Vecaucē.

LLU mācību centra „Vecauce” mācību darbs un sadzīve 2010./2011. studiju gadā

Indra Eihvalde

SIA „LLU MPS „Vecauce””

Laikam skrienot ir aizritējis kārtējais studiju gads. Priece tas, ka joprojām uz „Vecauci” brauc studenti un mēs spējam sniegt jaunas zināšanas lauksaimniecībā. Pagājušajā mācību gadā studiju kursu „Praktiskā lauku saimniecība” apguva 878 visu deviņu fakultāšu pirmo kursu studenti. Lielākais studentu skaits bija no Lauku inženieru, Tehniskās un Pārtikas tehnoloģijas fakultātēm. Lielāks studentu skaits bija rudens semestrī, mazāks - pavasara, jo daļa studentu dažādu iemeslu dēļ studijas jau bija pārtraukuši.

Liels paldies jāsaka saimniecības speciālistiem, kuri papildus saviem tiešajiem pienākumiem vada nodarbības savā specialitātē. Daļa nodarbību notiek „Mācību centrā”, kur tiek parādīti vizuālie materiāli par saimniecības darbību, pieredzi Latvijā un ārzemēs. Speciālistiem ir jābūt kā labiem aktieriem, lai piesaistītu studentu uzmanību un nodarbība būtu interesanta. Pārējās nodarbības tiek organizētas ražošanas objektos – slaucamo govju fermā „Līgotnes”, graudu kaltē, mehāniskajās darbnīcās, kokapstrādes darbnīcā, saimniecības kantorī, izmēģinājumu laukā, augļu dārzā, pilī un bišu drāvā. Pavasarī un rudenī studentiem ir iespēja redzēt kultūraugu platības un lauku darbus, kas tobrīd tiek veikti. Studentiem daudz jautājumu rodas, redzot slaukšanas robotus, kā arī govju slaukšanu paralēltipa iekārtā.

Visu fakultāšu studenti mūsu daudznozaru ražošanas uzņēmumā var saskatīt saistību ar savu nākamo specialitāti. Kopā ar atbildīgo fakultātes pasniedzēju izstrādājam uzdevumus un vajadzīgo informāciju studenti iegūst, uzturoties „Vecaucē”. Piemēram, veterinārmedicīnas studenti novērtē dzīvnieku labturības prasības, jo turēšana un ēdināšana ietekmē dzīvnieku veselību. Pārtikas tehnoloģijas fakultātes studenti izvērtē produkcijas ieguvu, kvalitāti un realizāciju. Tehniskās fakultātes studentiem jāizstrādā tehnoloģiskās shēmas dažādos ražošanas objektos, Lauku inženieru fakultātes studenti uzņēmā ražošanas ēkas un zīmē projektus, Informācijas tehnoloģiju fakultātes studenti izvērtē katrā nozarē izmantotās informāciju tehnoloģijas un izstrādā priekšlikumus to uzlabošanā. Atbilstoši specialitātei mājas darbs tiek uzdots arī pārējo fakultāšu studentiem. Atgriežoties Jelgavā izstrādātais mājas darbs ir jāprezentē. „Vecaucē” redzētais un dzirdētais studentiem noder vecākosursos, kad tiek apgūta specialitāte. Priece tas, ka ir studenti, kuri jau pirmajā kursā padziļināti interesējas par savu nākamo specialitāti. Jaunieši, kuriem mājās ir zemnieku saimniecības gūst jaunas atziņas un ar prieku pavēstī, ka ar mājiniekiem varēs dalīties zināšanās.